

Oponentský posudek diplomové práce

Diplomantka: *Jana Krčmářová*

Název práce: *Biofilie: Cesta k E. O. Wilsonovi – Sociobiologický základ hodnot přírody a možné důsledky pro ochranu životního prostředí*

Oponent: *Mgr. Bohuslav Binka, Ph.D.*

Posudek:

Mám-li zhodnotit diplomovou práci „*Biofilie: Cesta k E. O. Wilsonovi – Sociobiologický základ hodnot přírody a možné důsledky pro ochranu životního prostředí*“ studentky Jany Krčmářové, stojím před nelehkým úkolem, protože cítím významný rozpor v kvalitě práce z hlediska jednotlivých kritérií hodnocení.

Začněme pozitivními rysy práce. Diplomantka ve své práci prokázala nadprůměrný a přitom nepovrchní záběr (počínajíc podrobnou znalostí reálií vážících se k životu a dílu E. O. Wilsona, přes znalost prací věnujících se biofilii a biofobii, až po znalost významných představitelů environmentalismu ve Spojených státech) dále na mnoha místech prokazuje výbornou schopnost výkladu myšlenek jednotlivých autorů i komparace a kompilace jejich konceptů navzájem. Připočteme-li (až na výjimky) velmi solidní práci s literaturou lze v právě vyjmenovaných ohledech hodnotit práci jako výrazně nadprůměrnou.

Poněkud jiný obrázek se nám však naskytne, podíváme-li se na práci jako ucelené dílo, které by mělo logicky konzistentně a návazně sledovat v úvodu definované cíle. Cíle stanovené v úvodu mají mít jednotící linku (přiblíženou souvislost), jejich dosažení má být hlavním obsahem práce a konstatování o dosažení či nedosažení cílů má být hlavním obsahem závěru. Diplomantka si však podle mého názoru nestanovila cíle ani hypotézy tak, aby jí umožnily vytvořit vnitřně soudržnou studii a aby navíc jasně odkazovaly na smysl celé práce. Čtenář, který si přečte úvod a závěr vůbec nepochopí, ke kterým výsledkům diplomantka dospěla a proč tedy práce vůbec vznikla. To je zásadní metodická chyba. Značnou část práce pak diplomantka nepojednává o problémech spojených s cíli v úvodu definovanými – hlavní téma obkružuje podrobnou informací o tématech sousedících či souvisejících. Práce se tak (ačkoliv je text čtivý a z hlediska jednotlivých pasáží i logicky soudržný) částečně rozpadá a kvalita celkové struktury nedosahuje ani zdaleka kvality jednotlivých pasáží. Tím nechci (a ani nemohu) zpochybňovat erudici Jany Krčmářové v oblastech, o kterých její práce pojednává – naopak znovu konstatuji, že diplomantka skvěle rozumí naprosté většině témat, která analyzuje, spíše se poměrně kriticky pozastavuji nad samotným poskládáním a teoreticko-metodickým sjednocením práce.

Práce je podle mého názoru přínosná, ovšem spíše jednotlivými pasážemi a jejich závěry než jako ucelená studie. Z hlediska přehledového zvládnutí látky je diplomantka mnohdy na úrovni disertační práce, z hlediska zvládnutí struktury však připomíná spíše podprůměrnou práci bakalářskou.

Práci, přes výše uvedenou kritiku doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení 10 – 14 bodů (velmi dobře), které vyplývá z poměru hodnocení kvality zpracování jednotlivých částí (velmi vysoká) a struktury práce samé (spíše nízká).

Otázky k obhajobě:

Podíváme-li se na téma ochrany přírody jak je nahlíží E. O. Wilson a někteří současní sociobiologové (Zrzavý) zjistíme, že téma ochrany přírody v jejich textech oproti E. O. Wilsonovi významně ustupuje či je dokonce kritizováno. Myslíte si, že je to důsledek vnitřního (či dokonce vnitřního logického) vývoje sociobiologie, nebo jste přesvědčena, že tento posun má příčiny mimo samotnou oblast sociobiologie?

V Brně dne 14. března 2009.

Bohuslav Binka